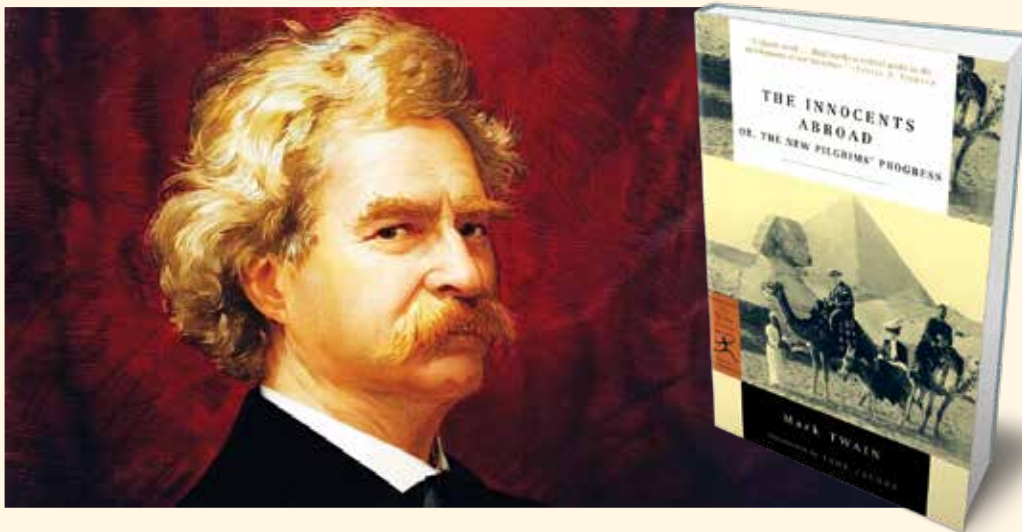

زائر جهانگرد مدرن می‌خواست شاهد همه‌جانبه فلسطین باشد و آن را از نزدیک لمس و تجربه کند. آن‌ها بر خلاف زائران گذشته، به همه چیز علاقه داشتند: تاریخ، معماری و آداب و رسوم محلی؛ و عموماً به دنبال غرق شدن در باستان‌شناسی این اماکن بودند.

◀◀
 مارک تواین (۱۸۳۵-۱۹۱۰ میلادی)
 سمیوئل لنگهورن کلمنز معروف به
 مارک تواین، نویسنده آمریکایی است.
 او شهرت خود را مدیون رمان ماجراهای
 هاگلبری فین (۱۸۸۵) و ماجراهای تام
 سایر (۱۸۷۶) است.

◀
 بی‌گناهان در خارج از کشور

سنجه‌های خود، خویش را در فضای متفاوت دیگری ببینند؛ فلسطین اما در نگاه گردشگران مدرن ارزش مضاعفی نسبت به یک مکان صرفاً تاریخی، مانند مصر یا سایر کشورها داشت که همانا ارزش مذهبی و معنوی آن بود.

دوره شکوفایی و طلایی فلسطین در زمان عثمانی رخ داد؛ پس از مدت‌ها سکون و رکود، این منطقه به واسطه توجه غرب به آن بیدار شد و منطقه فلسطین ناگهان با انواع نوآوری‌ها و فناوری‌ها مثل حمل و نقل، پست، تلگراف، آموزش و بهداشت روبه‌رو شد و فرایند توسعه به سرعت رو به جلو حرکت کرد.

زائرگردشگر مدرن تنها برای بازدید اماکن مذهبی مسیرمدیرانه را نپیموده بود و نمی‌خواست صرفاً از آن اماکن دیدار کند، او برای اقامت در این سرزمین، برعکس زائران که تنها از روسیه و اودسا به قصد بافا و زیارت اماکن سوار کشتی می‌شدند، نیاز به راحتی و ابزار آسایش داشت. از این رو به سرعت ساخت هتل‌ها و توسعه شبکه حمل و نقل اتفاق افتاد.

گردشگر مدرن، گاهی وقت کمتری برای بازدید از اماکن مذهبی صرف می‌کرد و بیشتر به جست‌وجو و کشف طبیعت بکر و دست‌نخورده منطقه می‌پرداخت. به این ترتیب نقشه زیارت و گردشگری زائرگردشگر مدرن با نقشه زائران متفاوت شد.

تا پیش از چاپ کتابچه‌های راهنمای گردشگری، گردشگران توسط توماس کوک که از اولین شکل دهندگان تورهای مسافرتی به فلسطین و شمال آفریقا و خاورمیانه در آمریکا بود، زائران تنها با تکیه بر اطلاعات کتاب مقدس راهی فلسطین می‌شدند؛ اما پس از گسترش تورهای مسافرتی مدرن و نیاز به شناسایی و معرفی سایر اماکن غیرمقدس فلسطین به مسافران، به روشنی می‌توان تفاوت نقشه‌های گردشگران و زائران را بررسی کرد. از جمله تفاوت‌هایی می‌توان به آدرس تلگراف خانه‌ها، مراکز درمانی و یا اقامتگاه‌ها اشاره کرد. توماس که خود سابقاً یک واعظ مسیحی بود، تورهایی نیز برای زائران مسیحی برگزار کرد تا بتوانند در سرزمین مقدس قدم بگذارند. کتاب راهنمای سفر به فلسطین و سوریه، این قصد کوک را در شناسایی اماکن مقدس مسیحیان و گسترش زیارت، به خوبی منعکس می‌کند.

کسب تجربیات جدید تن به این سفرها می‌دادند. گردشگری مدرن در قرن شانزدهم با افتتاح «تور بزرگ» آغاز شد. پس از آن نخبگان اجتماعی و اقتصادی اروپای غربی برای لذت و ارضای میل جستجوگری شروع به بازدید از مراکز فرهنگی اروپا کردند. مراکز فرهنگی و تاریخی به بخش جدایی‌ناپذیری از برنامه سفر تبدیل شدند. این پدیده در قرن نوزدهم به اوج خود رسید و صنعت گردشگری از حالت رکود خود خارج شد. به عنوان مثال، توماس کوک و امریکن اکسپریس که در دهه ۱۸۶۰ میلادی تأسیس شدند، هزاران مسافر از جمله زائران توریستی امروزی را به خاورمیانه آوردند.

زائر جهانگرد مدرن می‌خواست شاهد همه‌جانبه فلسطین باشد و آن را از نزدیک لمس و تجربه کند. آن‌ها به همه چیز علاقه داشتند: تاریخ، معماری و آداب و رسوم محلی؛ و عموماً به دنبال غرق شدن در باستان‌شناسی این اماکن بودند. برخلاف زائران گذشته، زائران امروزی اهمیت مذهبی فلسطین را تنها یکی از جاذبه‌های آن می‌دانستند. تنها برای تعداد کمی از آن‌ها، سرزمین مقدس، غایت نهایی سفر بود. برای بیشتر زائرگردشگران مدرن، جنبه مذهبی فقط یکی از هزاران ویژگی‌های فلسطین بود.

میان تصورات زائران اولیه از سفر به فلسطین و زائر جهانگردان مدرن، تفاوت‌های زیادی وجود داشت. گروه اول فلسطین را مقدس‌ترین و از نظر مذهبی مهم‌ترین مکان روی زمین می‌دانست. فلسطین از قرون وسطا و پیش از آن، در تمامی نقشه‌های آن زمان، مرکز جهان بود و محور اساسی ای بود که همه امور بر حوال آن می‌چرخید. بنابراین زائران، زیارت را سفری از حاشیه به مرکز، برای رسیدن به اورشلیم، به‌ویژه کلیسای مقبره مقدس می‌دانستند و زیارت، نقطه غایی و اوج زندگی بیشتر زائران بود. علاوه بر این، سفر زیارتی بیش از سفر جسمانی از کشور مبدأ به کشوری دیگر بود، بلکه سفری روحانی و عمیق به شمار می‌رفت که بعد از آن، فرد تبدیل به انسانی معنوی تر و روحانی می‌شد که با گذشته متفاوت بود.

از طرف دیگر، زائر جهانگرد مدرن از این واقعیت آگاه بود که سفر به فلسطین کاملاً نقطه مقابل گروه اول است. آنها مراکز فرهنگی مدرن اروپای غربی و آمریکای شمالی را ترک کرده بودند تا بر اساس

**تو این سعی کرد
 با تشکیک در
 اهمیت و تقدس
 برخی مکان‌ها و
 اهمیت دادن به
 مکان‌های تا پیش از
 او، ناشناخته، مسیر
 زیارتی جدیدی را
 ابداع کند.**